

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/12/2026
Identifikačné číslo spisu:	6126200023
Dátum vydania rozhodnutia:	31.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6126200023.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Grossmanov dom, a.s., Bratislava, Šafárikovo námestie 77/4, IČO: 35753781, proti žalovanému F. F., narodenému XX. T. XXXX, F. M. A., A. XXX/XX, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou TORA Legal, s.r.o., Bratislava, Námestie SNP 478/19, IČO: 36866326, v mene ktorej koná advokátka a konateľka spoločnosti Mgr. Alexandra Čižmáriková, o zaplatenie 2.842,50 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/18/2026, o návrhu žalovaného na prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/18/2026 Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalovaného na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Žalovaný v predmetnom návrhu (č. l. 51), doručenom Okresnému súdu Vranov nad Topľou 15. apríla 2026, argumentoval tým, že od roku 2016 žije v Rakúsku, vo Viedni. Aj napriek skutočnosti, že má adresu trvalého pobytu vo Vranove nad Topľou, na tejto adrese sa zdržiava len občas. Uviedol, že vo Viedni má registrovaný hlavný pobyt nepretržite od 07. apríla 2017, pričom potvrdenie o prihlásení k pobytu vo Viedni pripojil k podanému návrhu. Dôvodnosť návrhu na prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV žalovaný primárne odôvodnil kratšou vzdialenosťou medzi Viedňou a Bratislavou (cca 60 km) v porovnaní so vzdialenosťou medzi Viedňou a Vranovom nad Topľou (cca 600 km). Konanie pred Okresným súdom Vranov nad Topľou by pre žalovaného predstavovalo neprimeranú záťaž a náklady, ktoré vzhľadom na existenciu rovnako vecne príslušného Mestského súdu Bratislava IV považuje za zbytočné. Návrh žalovaný odôvodnil aj sídlom žalobkyne, sídlom jeho právnej zástupkyne, ako aj tým, že trestné konanie, podstatné pre posúdenie kľúčových otázok tohto sporu, je vedené na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave.

Napokon poukázal tiež na to, že ani navrhovaní svedkovia nepôsobia vo Vranove nad Topľou a ani v jeho okolí.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou dňa 08. júna 2026 doručil návrh žalovaného na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti žalobkyni (č. l. 68). Žalobkyňa vo vyjadrení k návrhu uviedla, že v predmetnej právnej veci nie sú dané okolnosti, odôvodňujúce výnimku z ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. V tejto súvislosti odkázala na judikatúru dovolacieho súdu (sp. zn. 3Ndc/20/2010) a poukázala na výnimočný charakter delegácie.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Vranov nad Topľou) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Mestský súd Bratislava IV). V tomto prípade je spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

4. Aplikácia ustanovenia § 39 CSP o prikázaní veci inému súdu je možná iba v dvoch prípadoch, a to ak sudcovia inak príslušného súdu nemôžu vo veci konať z dôvodu, že sú vylúčení, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti alebo ak tú istú vec rozhodovali na súde inej inštalácie (delegácia nutná), alebo bez toho, aby sudcovia boli vylúčení, ak je tu daný dôvod vhodnosti, pod ktorým treba rozumieť hľadisko hospodárnosti konania z pohľadu vzniku možných trov konania, tzn. ak by prejednanie veci iným než (doposiaľ) príslušným súdom znamenalo hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci (delegácia vhodná).

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným ako príslušným súdom. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť tohto inštitútu.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Svoj význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

7. Podľa § 13 CSP je na konanie v prvej inštalácii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Najvyšší súd konštatuje, že vo veci neidentifikoval také okolnosti, ktoré by navrhovanú delegáciu sporu odôvodňovali. Žalovaný vhodnosť delegácie primárne dôvodil tým, že faktický pobyt má vo Viedni, zatiaľ čo vo Vranove nad Topľou sa zdržiava len občas. Najvyšší súd stabilne judikuje, že miesto pobytu, resp. sídlo niektorej zo strán sporu, či právnych zástupcov, ani problémy (zdravotné, sociálne, finančné) súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu zohľadňujúc aj jeho sídlo, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP).

Netreba tiež opomenúť, že ak je zvoleným zástupcom advokát, ten sa môže dať zastúpiť iným advokátom. Najvyšší súd taktiež poukazuje na ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

9. Pri rozhodovaní o návrhu žalovaného na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti bol najvyšší súd povinný zohľadniť aj nesúhlasné stanovisko žalobkyne ako protistrany.

10. Na základe uvedeného najvyšší súd konštatuje, že v prejednávanej veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP neboli splnené a návrhu žalovaného preto nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.